

ותן חלקנו בתורתך

מאת כ"ק האדמו"ר מרחלין שליט"א

שיחת התעמקות על פי דרך עץ החיים
חג הפסח תשפ"ה

קבלת קהל בתיאום מראש בטל' 02-6520002

סרקו להורדה

www.rachlin.org.il

בהוצאת: אוריאל יעוז ופטרונות בע"מ

יפה רום 40 ירושלים ת"ן

לקבלת הגיליון למייל: rachlin@rachlin.org.il

© כל הזכויות שמורות לכ"ק האדמו"ר רבי פינחס דניאל הכהן רחלין שליט"א

מאמר זה הנו תמלול של שיעור בפרשת השבוע שהעביר כ"ק האדמו"ר שליט"א.

חג הפסח תשפ"ה

ישראל ערבים זה לזה. אף פעם אף אחד לא יודע מי נשמה גדולה, מי נשמה קטנה, אבל יש דבר כזה, ולכן חשוב שכל אחד יתעורר.

בשעבוד מצרים היינו במצב גרוע, מ"ט שערי טומאה. אם היינו נשארים לשער הנו"ן שם – היינו גם עכשיו משועבדים לסטרא אחרא, לפרעה, ראש הסטרא אחרא. אז ה' יתברך היה צריך להוציא אותנו בחפז. וההתעוררות מאיפה התחילה? קודם התחילה ממשה רבינו, שיצא לראות בסבלותם של עם ישראל. כמו שידוע, הוא גדל בבית פרעה, נחשב כביכול נסיך מצרי שכזה כי בת פרעה גידלה אותו. אז הוא היה בתוך הענינים בבית פרעה. אבל זה לא עניין אותו, עניינו אותו האחים שלו, היהודים, זה שהם סובלים שם. ולכן היה מקרה שהוא הרג את המצרי והיה צריך לברוח. הוא הראשון שברח ממצרים, עבר מה שעבר, הגיע ליתרו וחזר. אחרי שה' נתן לו את התפקיד בסנה שהוא יהיה הגואל של עם ישראל הוא חזר למצרים וכל התהליך הידוע.

אז עם ישראל התחיל להתעורר. מה שגרם להם להתעורר זה קודם כל הסבל. הם סבלו מאד, כי פרעה הקשה את ערפו והקשה את העבודה. הם היו משועבדים את עם ישראל בפרך, ויהודי כשיש לו צרה מה הוא עושה? הוא זועק לה'. זעקה היא מעומק הלב, זה לא מהפה ולחוץ. וכשעם ישראל זועק ה' עונה. ואם עם ישראל עוד רוצה לחזור בתשובה – אז עוד יותר ה' עונה, בודאי ובודאי, אין שאלה. לפעמים התשובה לבקשה שלנו, לוקח זמן עד שרואים אותה, לפעמים זה בנסתר ויש תהליכים – אבל בסוף שום תפילה לא הולכת לאיבוד, בטח תפילה של הכלל, וכשכל כך סבלנו במצרים.

אז ההתעוררות היתה קודם כל על ידי הסבל. היתה עוד התעוררות, שזה בענין פרו ורבו שהנשים הצדקניות השתדלו, כי היו צריכים להוריד לעולם הזה את נשמות ישראל. ולכן המצרים כל מה שעשו, מביא היתנא דבי אליהו יפה מאד שם בספר – הם רצו למנוע פריה ורביה מעם ישראל, לכן נעשו, בכל המכות שנעשו הכל קשור לענין הזה. מי שרוצה, שיתעמק שם בספר הקדוש.

ערב טוב! מועדים לשמחה! מה שלומכם? אנחנו כאן ב'ותן חלקנו תורתך', חול המועד פסח תשפ"ה. ובשם ה' נעשה ונצליח. ונדבר קצת על כל מיני מושגים בענין הפסח בעזרת ה', על פי 'דרך עץ החיים' כמובן.

יש התעוררות מלמטה, ויש התעוררות מלמעלה. התעוררות מלמטה, זה כשהאדם או עם ישראל מתעוררים לעבוד את ה' כראוי. התעוררות מלמעלה, זה כשמשימים מעוררים אותנו, שנתעורר. לפעמים צריך קצת התעוררות מלמעלה כדי שיהיה לנו כח להתעוררות מלמטה – ואז באה התעוררות עוד יותר גדולה מלמעלה.

כיון שה' יתברך ברא את כל העולם בשביל הבחירה החפשית והאחריות האישית – חשוב מאד שתהיה התעוררות מלמטה.

אם בן אדם מתעורר לעבוד את ה', זו מעלה וזה קידוש ה'. אם האדם צריך לקבל כל פעם איזה 'פאטש' משמים כדי להתעורר, או איזו לטיפה משמים כדי להתעורר, אז גם זה טוב, אבל זה פחות קידוש ה'. מבינים?

התפקיד של עם ישראל – לתקן עולם במלכות שד"י על ידי קיום תורה ומצוות ומעשים טובים לשם שמים, לגרום להשכנת שכינתו, השראת שכינתו של ה' יתברך, התגלותו של ה' יתברך בעולם, ולתקן את כל הפגמים שנעשו מאז חטא עץ הדעת. וכל זה יגמר בגאולה השלמה במהרה, כשכולנו נתעורר.

מה מצבנו היום? מצבנו היום ברוך ה' טוב. הרבה נשמות בעם ישראל מתעוררות לחפש את בורא עולם, לחפש את האמת, לחפש את התורה, ללמוד את התורה, לקיים את המצוות. פלא פלאים. לא היתה תופעה כזאת. זו תופעה מופלאה זה שאנשים בלי שום רקע, בלי שום כלום, פתאום מתעוררים.

יש עוד ענין, שאם נשמות כלליות, נשמות חשובות גדולות מעם ישראל, אם מישהו עם נשמה גדולה מתעורר – אז היות שהוא קשור להרבה מאד נשמות הוא גורם גם להם להתעורר, גם באופן זה שהוא מלמד אותם וגם באופן נסתר כי הוא קשור אתם. אז הוא מתעורר – גם הם פתאום מתחילים להתעורר. אף אחד לא מבין מה קורה, אבל כל

ובזכות נשים צדקניות נגאלנו, ובזכותן עתידים להגאל. נשים צדקניות באות לתקן את הקלקול של מי? של חוה, שהיא הראשונה שגרמה לכל הקלקולים. לכן הגאולה תלויה בנשים, זה בא לתקן את הענין הזה – כמובן גם בגברים, אבל יש לנשים זכות, למשל שהם לא שיתפו פעולה בעגל, דוגמא, וכן הלאה.

מי יכול להשיג את זה? הנשים מושרשות כולן בשכינה. השורש של האשה הוא בשכינה, ה"א אחרונה של שם הוי"ה. י' ה' ו' ה' – ה"א אחרונה, זו המלכות, זו הנוקבא, זו השכינה. השורש של הנשים משם. השורש של הגברים בדרך כלל מו' של שם הוי"ה, אם כי יש על זה כל מיני ענינים בקבלה שמדייקים שם מאד. זה באופן כללי. ולכן הגבר הוא המשפיע, והאשה היא המקבלת את ההשפעה.

והיום אנחנו גם רואים שיש קושי גדול בזיווגים. לזווג אותם – כקריעת ים סוף קשה, כן, נראה לי שזה נהיה קשה עוד יותר מקריעת ים סוף. לפני עשרים-שלושים שנה היה קל מאד לזווג זיווגים, אנשים היו מוכנים, לא היו בררנים, היו שמחים, היו שידוכים מוצלחים מאד.

והיום בכל החוגים, אפילו אצל דתיים וחרדים, זה לא כל כך פשוט, בכלל לא פשוט. זה מהסטרס אחראי הכללית, שרוצה למנוע שירדו כל הנשמות שצריכות לרדת מהמחסן של הנשמות – שנשמות ישראל קשורות לשכינה, כולנו איברים של השכינה הקדושה, ולכן יש בזה סודות עמוקים מאד בקבלה. הפשט: למנוע פריה ורביה, למנוע שכל הנשמות האלה יהיו בעולם הזה, כי זה דבר חשוב מאד בשביל הגאולה השלמה.

אז היו הזעקה, התפילה, שברון הלב, "לב נִשְׁבֵּר וְנִדְכָּה אֶלְקִים לֹא תִבְזֶה", הדבקות בה' מתוך הסבל והחושך של מצרים, ובדרך כלל האחדות שהיתה בעם ישראל – אם כי היו גם דִּלְטוֹרִין, מה שנקרא מלשינים, שכשמשו רבינו ראה שהלשינו עליו אמר: אהה, "אֶכֶן נִדְעָה הַדְּבָר". אז אומר שם רש"י שהוא חשש שבגלל שיש מלשינים לא תהיה זכות להגאל.

הדבר הזה חשוב מאד – צריכים להיות כאיש אחד בלב אחד, וכל אחד יאהב את חברו, עם כל כמה שהוא לא מושלם יאהב את חברו, יאהב את נשמתו. מבינים? זה דבר חשוב מאד, ולפחות שלא תהיה שנאת חנם. ובכל פעם שהיתה מחלוקת בתוך מצרים ואחר כך במדבר, אלה היו באמת אנשים לא מתוקנים שעוררו שנאה וקטרוגים, כמו דתן ואבירם וקרח ועדתו וכל הדברים המכוערים. אז אנחנו צריכים להמנע מזה כמה שאפשר.

איך אפשר להמנע מזה? צריך ענוה, שפלות, לראות את חסרונות עצמו ואת מעלות חברו, ולא ההפך, ולהתפלל על כל אחד. גם אם מישוהו הולך בדרך לא טובה – להתפלל עליו שיזכה להתקרב לה', לחזור בתשובה, ושלא יזיק. הצדיקים הם שליחים של הקדוש ברוך הוא, הרשעים להבדיל, הם שליחים של היצר הכללי – "זֶה לְעֵמֶת זֶה". מה אתה רוצה להיות? איזה שליח? של מי?

כדי להיות שליח טוב של ה' יתברך, צריך לקיים תורה ומצוות ומעשים טובים ברמה הכי גבוהה שיש, לשם שמים. אין כמו משה רבינו, לכן הוא היה גואל, הוא היה שליח. הוא היה יכול להוציא, על ידי תפילותיו ומעשיו בהתעוררות מלמטה – לעורר למעלה, כדי שה' יוציא אותנו ממצרים.

אז צריך גם היום נשמות טהורות וקדושות שה' יוכל להעזר בהם, כמו שכתוב, כן? 'צריך לתת כח לפמליה של מעלה'. איך ניתן כח לפמליה של מעלה? אהה, אם בן אדם חי לשם שמים, כל מה שהוא עושה, אומר, חושב, מתאווה, זה לעשות רצונו ולהיות חייל נאמן של ה' יתברך – אז משמים מראים לו: איזו תפילה הוא צריך להתפלל, מה הוא צריך לכוון ואילו מעשים לעשות כדי לתת ברגע מסוים את הכח המיוחד המסוים שצריך בשמים, מבחינת התעוררות מלמטה – כדי שירד השפע מלמעלה.

מי שרוצה להבין את תורת הקבלה, שיקרא את הספר שלנו 'רומח פינחס', שנמצא באתר וניתן להורדה בחינם. זה ספר מובן מאד מאד. תוכלו לקבל ממנו בסיס להבין דברים חשובים מאד מאד.

האמת, שמי שלא קרא את ה'רומח', מי שלא למד באמת קבלה בדרך הנכונה – לא מבין כלום: מה קורה בעולם הזה, מהי הנהגתו יתברך, מה הוא רוצה, איך זה מתנהל. אם הוא לומד פשט, הוא יודע מה מותר מה אסור – אבל בכל הסודות של ההנהגה אין לו השגה. אז אין לו השגה בעצמו, ואין לו השגה במציאות, והוא חי במוחן דקטנות מאד.

אז צריך להשתדל לעשות את העבודה נכון – שנהיה גם במוחן דגדלות, שנבין באמת את מפת הקרב. אם לא, איך נילחם? אם האדם לא מבין את מפת הקרב של עצמו, הוא יבין את מפת הקרב של כל המציאות? אז איך הוא יביא תועלת?

כמובן, כל דבר טוב שאדם עושה מביא תועלת. אבל אם הוא 'מקצועי' כמו שאומרים, הוא מחודד ומכוון עם ה' יתברך... כן? צריך: להיות להיות בקנה אחד עם ה' יתברך, להיות מכוון עם ה' יתברך, "תִּתְּמִים תִּתְּיָה עִם ה' אֶלְקִיךָ", ולעשות הכל הכל למענו על פי רצונו יתברך. וזו דרגה גבוהה מאד.

איך נגיע לזה? אם נרצה, נגיע. אם נתעורר, משמים יעזרו לנו. אם לא נתעורר, אז ביסורים – כי סוף הגאולה לבוא בכל מקרה, או על ידי התעוררות על ידי עבודה שלנו, או על ידי יסורים לא עלינו, שאנחנו קצת עוברים יסורים, וזה צריך להביא אותנו להתעורר, התעוררות נכונה. כל סבל שיש לעם ישראל, זה כדי לכפר על העוונות ולעורר אותנו לבקש רחמי שמים, לתקן את המדות, לתקן אהבת ישראל, אהבת הבריות, אהבת ה' יתברך, אהבת התורה, וכן הלאה. עכשיו אנחנו בספירת העומר. עשרים וארבעה אלף תלמידים של רבי עקיבא נהרגו במגיפה כי לא נהגו כבוד זה בזה. רבי עקיבא, שהיה עניו ומעולה, בעל תשובה, גדול החכמים, היה בו בחינת ניצוץ משיח בן יוסף, והתלמידים שלו לא נהגו כבוד זה בזה – שאם מישוהו לא היה בא לבית מדרש לא שאלו מה קרה לו, אולי הוא חולה, אולי צריך ללכת לעזור לו, אולי קרה לו משהו.

האכפתיות, האכפתיות הזו, הערבות הזו – זה הדבר הכי יקר בעיני ה'. אסור לפגוע בזה בשום אופן, בשום אופן. לא משנה מה הדעות, לא משנה מה הדיבורים, לא משנה מי צודק מי לא צודק – בזה לא נוגעים. בזה לא נוגעים. זה קדוש, קודש הקדשים, קודש הקדשים, האכפתיות על כל יהודי באשר הוא, ובכלל אכפתיות על הבריות, דומם, צומח, חי, מדבר, כל הבריאה, "וְיִרְחֲמֵנוּ עַל כָּל מַעֲשָׂיו". מבינים?

אז את זה צריך לתקן. עכשיו זה זמן מסוגל לזה. בספירת העומר כל יום מתקנים מדה אחרת, כל יום נכנס תיקון נוסף. מי שרוצה שילמד בספרים הקדושים. שם יש הסברים על זה, גם על פי הפנימיות. אז זה תיקון, זה זמן חשוב מאד, שהוא מעבר לפסח, אבל הוא מתחיל בפסח. וגם בחול המועד, זה זמן לקדש את החול. זה מצד אחד חול, מצד שני זה מועד – חול המועד. על ידי התפילות ועל ידי שמירת הלכות חול המועד וכל הענין של המצות וכן הלאה, ולא לאכול חמץ – אנחנו עושים את כל התיקונים שמביאים אותנו לשביעי של פסח, קריעת ים סוף.

בקריעת ים סוף התגלה ה' יתברך, בחינת ההנהגה שלו שנקראת 'הנהגת אריך', הנהגת ה'כתר'. יש הנהגה של שכר ועונש, ויש הנהגה של השלמות, ככה מביא הרמח"ל. אז בזמן קריעת ים סוף לא הספיק השכר ועונש, כי היינו במצב קשה, והשר של מצרים קטרג: "אלו עובדי עבודה זרה ואלו עובדי עבודה זרה, אלו בגילוי עריות ואלו בגילוי עריות, אלו שופכי דמים ואלו שופכי דמים", למה שתעשה להם נס?

לכן כשמשו רבינו התפלל לה' ה' ענה לו, במלים שלי: 'זה לא זמן להתפלל. זה זמן לעשות מעשה במסירות נפש'. מעשה במסירות נפש, כשנחשון בן עמינדב קפץ לתוך הים, זה מעשה של מסירות נפש למען שמו באהבה – זה עורר את הנהגת השלמות, הנהגת אריך של הכתר, וזה קרע את הים ועשה את כל הנסים והנפלאות.

זה כמו כשיש אפשר להגיד, להבדיל, כן? יש תקציב מסוים רגיל ליוסיוס, ויש תקציב מיוחד. לתקציב מיוחד צריך סיבה מיוחדת, צריך השתדלות מיוחדת. או בעבודה, נותנים לך משכורת, אבל אם אתה עושה מעל ומעבר נותנים לך בונוס. ככה באופן פשוט מאד. אז ברגע שעושים מסירות נפש לשם שמים כדי שיתקדש שמו יתברך – אז משמים פתאים ה' יתברך מתגלה בהנהגה גדולה יותר מההנהגה הרגילה, וגואל אותנו. וככה יהיה בעזרת ה' גם בגאולה הקרובה. אבל אז זו תהיה גאולה עולמית, כי לא ישר יצר הרע, לא פרטי ולא כללי, לא יהיה יותר מות, לא יהיו כל הצרות שיש בעולם הזה.

ולכן צריך מסירות נפש היום להתקרב לה' יתברך, "בְּכָל לְבָבְךָ וּבְכָל נַפְשְׁךָ וּבְכָל מְאֹדְךָ", לרצות להיות כלי קדוש להשראת השכינה שלו, זיכוי הרבים באהבה גדולה ומסירות, לתת פתח. לכן אנחנו הקטנים מפיצים את הספר הקטן שלנו 'דרך עץ החיים', לנפות את כל עם ישראל בארץ ובעולם, שכל אחד יהיה לו את הבסיס של היהדות ביד שלו. זה ספר קטן. תורידו אותו חינם מהאתר, ותראו פלאי פלאות בספר הזה. זו מתנה מהשמים להאיר לכל נשמה. כל נשמה שתקרא בו, רק מזה שהיא קראה היא כבר עולה במדרגות אין לשער. אם עוד תעשה את מה שכתוב שם – כבר יהיו לה הכלים לעשות את כל העבודה לְשִׁמָּה, פלאי פלאים, בשפה פשוטה ובעצות מעשיות מוכחות להתקדש למען שמו באהבה. אז צריך את כל הדברים האלה, ותיקון המדות, תיקון היחסים בעם ישראל בין איש לחברו, תיקון שלנו, התיחסות לבורא עולם יתברך שמו, מה זה בן אדם, איך בן אדם מתגאה, יסתכל על עצמו – אוי אוי אוי, כל אחד שיסתכל בעין של אמת על עצמו, יראה מליון דברים שהוא צריך לתקן.

הבורא יתברך מצפה לנו, וידו פשוטה, ימינו פשוטה לקבל שבים. זה הזמן לעשות תשובה: תשובה שלמה, תשובה לשם שמים, תשובת כל העולמות כולם, תשובה – תשוב

ה"א. ה"א, זו השכינה. על ידי זה שנעשה תשובה, תשובה שלמה, תשובה לשם שמים, לא רק כדי להציל את עצמנו אלא לשם שמים, שיתקדש שמו יתברך – תשובת כל העולמות כולם, על ידי זה שעם ישראל עושה תשובה, זה ישפיע תשובה לכל העולמות, פלא פלאים – עד שתהיה תשובה תשוב ה"א, שהשכינה תשרה במהרה בקודש הקדשים. זה זמן מסוגל. מהמצות צריך ללמוד ענוה, שפלות, לחם עוני. כל הענינים של הסדר שכבר עשינו, כולם על פי הסוד, פלא פלאים, ארבע כוסות והקפזיות של המצה וכל דבר ודבר שבקערה, כולם על פי הקבלה, סודי סודות, עם שמות קודש וכוונות מיוחדות – שזה כמובן לא לכולם, אבל רק טוב לדעת שזו לא סתם מסורת או סתם משהו. אין שום דבר שהוא סתם. כל מנהגי ישראל קודש קדשים – מנהגי ישראל הקדושים, כן? לא מנהגים שממציאים, אלא מה שקיבלנו מרבתינו הקדושים דור אחר דור.

פסח – פה סח. הפה נפתח ומדבר. מה זה? זו ההתגלות של ה' יתברך. כשהדיבור בגלות – אין נבואה, אין רוח הקודש, אין התגלות של השכינה, הסתר פנים, אנשים חושבים שהכל טבע, הכל "כחי ועצם ידי". ברגע ש'פה סח', שהפה העליון נפתח וה' יתברך מתגלה, על ידי נניח בת קול או על ידי זה שהוא משרה את השכינה בקודש הקדשים, או על ידי הנבואה שתתחדש לקדושים שבדור בהתחלה ואחר כך לכל הדור, זו בחינת 'פה סח'. כמו שאדם, לא יודעים את מחשבותיו עד שהוא פותח את פיו ואומר מה שהוא חושב – ככה יש הסתר פנים וכביכול לא יודעים 'מה, איפה ה' יתברך?' אנשים שואלים. אה, כן? ברגע שהוא יפתח את הפה, אוהו, מי יוכל לעמוד בזה? במתן תורה לא יכולנו לעמוד בזה, רק משה רבינו היה יכול לעמוד בזה.

אז צריך להתכונן לגאולה השלמה, כשיהיה זמן של 'פה סח', ה' יתברך יתגלה ויתחיל לתת הוראות, כמו שהוא נהג לעשות בזמן שהיינו במדבר, עוד במצרים, במדבר וכן הלאה. אז צריך עכשיו להתאמץ מאד, להתקדש מאד. הזמן דוחק.

כאיש אחד בלב אחד – זה הכי חשוב, רבתי, כדי שלא ננזק. אם יש אחדות, לא יכולים להזיק לנו, לא עליונים ולא תחתונים. ואחדות, זה מתוך זה שבן אדם רואה את חסרונות עצמו, מעלות חברו – וזה מעל טעם ודעת, כמו שאמרתי, האכפתיות הזו, האהבה הזו, המסירות הזו אחד לשני שהיתה בכל הדורות, ולכן שרדנו. היו כמובן זמנים שזה לא היה כל כך, בשביל זה נחרב הבית. אבל זה מהותי בעם ישראל! – כי כל הנשמות זו נשמה אחת, אלה רק ניצוצות של אותה נשמה.

ולכן צריך לעבוד על זה, להתפלל את התפילה שחיברנו לפני שנים על אחדות עם ישראל. זה חשוב מאד. לא משנה פוליטיקה, לא משנה שום דבר – מעל טעם ודעת. מעל טעם ודעת. אכפתיות. אהבת הבריות. חסד. זיכוי הרבים. דוגמה אישית.

לחיים! לחיים! לחיים!

יהי רצון שניגאל במהרה ברחמים!

נא להפיץ את מעינות 'דרך עץ החיים' בכל מקום ובכל זמן, למען שמו באהבה, לזיכוי הרבים!

לחיים! לחיים! לחיים!

פסח כשר ושמח! ובא לציון גואל במהרה ברחמים.

שבת שלום ומבורך לכל בית ישראל.

מתוך נפשי – חידושים ועצות לחג הפסח תשפ"ה

מאת כ"ק האדמו"ר רבי פינחס דניאל הכהן רחלין שליט"א

כ' ניסן תשפ"ה

לעילוי נשמות הנופלים • לרפואת הפצועים • להחזרת החטופים • לשמירה על החיילים.

- א. זה לעומת זה: יוסף שמר הברית. לעומתו פרעה פגם. משה רבינו – עניו מכל אדם. פרעה – עשה עצמו אֵלֹק. משה רבינו עבד ה' ית' – פרעה הרשע עבד הס"א. לכן עם ישראל עבר בים ביבשה – ופרעה והמצרים טובעו בים סוף.
- ב. "וַיִּנְצְלוּ אֶת מִצְרַיִם" – עם ישראל הוציא משם את כל ניצוצות הקדושה. זהו תיקון לפגם אדם הראשון משך ק"ל שנה.
- ג. שלום בית: אם אחד מבני הזוג רגיש בנושא מסוים – אל תעמידו אותו בנסיון! ההפך: הזהירו שלא להכשילו. חבל.
- ד. חינוך: סמכות הורית בימינו מופגנת כאשר הורה מדבר בחכמה ובתבונה ומסביר לנער או לנערה את ההשלכות של בחירותיהם המוטעות, וכאשר הוא מסביר להם בסבלנות ובחן את 'מפת הקרב' שלהם, את הטעויות במדות ובדעות – פעם ועוד פעם אלף פעמים, עד שיווכחו בצדקת ההורים, ובכך הקשר יתעצם וכך גם הקשב.
- ה. "אל תדון את חברך". אם הוא חברך, במקום לדון אותו – עזור לו.
- ו. אם ברצונך להיות תמיד שליח טוב של ה' ית' – אל תייחס את הצלחותיך לעצמך, אלא לה' ית'.
- ז. בדידות: האדם אף פעם אינו לבדו! הקב"ה נמצא עמו. "עֲמוּ אֲנִי בְצָרָה". רק שהיצר הרע רוצה לשכנע את האדם שהוא לבד, על מנת לפגוע בו. אך זהו השקר הגדול ביותר שיש!
- ח. מפני עוונותינו אנו בהסתר פנים. ומפני שאנו בהסתר פנים, היצר מנצל זאת.
- אך "אין עוד מלבדו" – ואנו עמו ית' בכל שניה.
- ט. על צדיקים אפשר לסמוך. על רשעים לא. ועל האנשים הרגילים – תלוי במצבם, לעתים אפשר לסמוך עליהם, ולעתים לא.
- י. לעתים הכאב הנפשי חזק הרבה יותר מהכאב הפיזי.
- יא. זכור: אדם במצוקה קשה יודע להעמיד פנים שהכל בסדר. אז הִיא ערני.
- יב. העצבות היא סטרא אחרא, וחייבים לסלק אותה מיד, ובתחבולות – אוכל טעים, שיר מתאים, יצירה או מפגש וכו'. אין להסכים עם כך שהעצבות שורה עליך לא שניה אחת.
- יג. בעיות שלום בית בעקבות בעיות פרנסה: במקום לפגוע בבית יש להגיע להבנות ולהסדרים ובעזרתם לפתור את הבעיה אחת ולתמיד.
- יד. במקום לשקוע בעבר ולחטט בו – בִּנְה הווה ועתיד טובים יותר! אמנם אין שלמות, אך יש השתדלות נכונה. ומי שעוזר לעצמו – משמים עוזרים לו.
- טו. בחג מתמשך כחג הפסח, בדור המסכן שלנו משפחות עלולות ליפול לריב, ר"ל. והיצר הרע שמח מכך מאוד! לכן זהו זמן להמנע מן המחלוקת. ויש לנהוג בתבונה בכל הנוגע למשך הארוח – לעתים ארוך מדי זה יותר מדי.
- טז. ככל שאדם מתבגר יותר – השגרה מגנה עליו יותר.
- יז. במקום שמתחילים ויכוחים ומחלוקות – נא החליפו נושא, או החליפו מיקום. שריפה קטנה קל יותר לכבות.
- יח. בחגים אנשים בודדים סובלים יותר – דאגו להם!
- יט. אי אפשר לשנות אנשים! אפשר רק להציע להם מודלים שונים של שינוי – והבחירה בידיהם.
- כ. אדם יקר! פקח עיניך וראה כמה שפע ה' ית' שלח לך ושולח לך!
- כא. דקדוקי עניות – גורמים לעניות.
- כב. הדבקות בה' ית' היא המפתח לכל התיקון.

לחיים! לחיים! לחיים! להתחזק ב'דרך עץ החיים'!

לחיים! לחיים! לחיים! נא להפיץ את מעינות 'דרך עץ החיים' בכל זמן ובכל מקום לזיכוי הרבים, למען שמו באהבה!

לחיים! לחיים! לחיים!

"הִתְיַצְבוּ וְרֵאוּ אֶת יְשׁוּעַת ה'!"

שבת שלום. חג שמח! וכל טוב סלה.